

PÄIJÄT-HÄMEEN JÄTEHUOLTO OY

TASEKIRJA 31.12.2016

Sisällysluettelo

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	1
TULOSLASKELMA	5
TASE	6
TASE	7
RAHOITUSLASKELMA	8
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	9
LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA	18
TOSITELAJIT JA TOSITTEIDEN SÄILYTYSTAPA	18
TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	19
TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	19

PÄIJÄT-HÄMEEN JÄTEHUOLTO OY
Y-tunnus 0937458-6
Sapelikatu 7
15160 LAHTI

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Omistajat, toiminta-alue ja tehtävät

Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy (PHJ) perustettiin 18.6.1993 ja sen varsinainen toiminta alkoi 1.1.1994. Lahden ja Nastolan sekä Hollolan ja Hämeenkosken yhdistyessä vuoden 2016 alussa, omistajakuntia on ollut 1.1.2016 alkaen 10 kpl. Lahden kaupunki on yhtiön pääomistaja 58,6 %:n (v. 2015 51,5 %) osuudella, joten yhtiö kuuluu Lahden kaupunkikonserniin. Toimialueen asukasluku 31.12.2016 oli 202 688 asukasta, lisäystä 0,01 % edelliseen vuodenvaihteeseen. Toimialueen pinta-ala on n. 6 000 km².

PHJ hoitaa osakaskuntiensa puolesta kunnanvastuujätteen käsittely- ja hyödyntämispalvelut. Yhtiön päätoimipaikka on Kujalan jätekeskus Lahdessa, jossa sijaitsevat toimisto ja kaikki käsittelytoiminnot. Jätteitä vastaanotetaan lisäksi osakaskunnissa sijaitsevilla jäteasemilla, kiertävin keräyksin ja vaarallisen jätteen konteilla. PHJ tarjoaa jätteen käsittelypalveluita myös elinkeinoelämälle. Yhtiö on hoitanut 1.10.2016 alkaen Lahden kaupungin maan- ja lumen vastaanottoaikojen ylläpitotehtävät. Myös Hollolassa, Heinolassa ja Asikkalassa PHJ hoitaa maa-ainesten vastaanottoa kuntien lukuun.

Toimialueen kunnissa on käytössä pääosin kiinteistönhaltijan järjestämä jätteenkuljetus. PHJ hoitaa jätelautakunnan päätöksien mukaisesti Sysmän, Orimattilan ja Heinolan eräiden kunnanosien jätekuljetuksien kilpailutustehtävät ja urakoiden valvonnan. 1.7.2017 alkaen myös Kärkölan kunnan jätekuljetuksien organisoiminen.

PHJ:n visio ja strategiset päämäärät on kirjattu hallituksen 10.6.2015 tarkistamaan strategiaan vuoteen 2020.

Olenneiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

PHJ:n vastaanottama kokonaisjättemäärä (pl. puhtaat ylijäämämaat) oli 228 036 tonnia (206 361 tonnia v.2015), 11 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Vastaanotetun jättemäärän lisäys johtuu lähinnä pilaantuneista maista. Kokonaisjättemäärästä hyödynnettiin 93 % (89 % v. 2015). Kokonaisjättemäärästä oli toimialueelta tullutta yhdyskuntajätettä 85 298 tonnia, josta hyödynnettiin 96 % (92 % v. 2015). Yhdyskuntajättemäärä väheni 3,8 % edellisestä vuodesta verrattuna.

Materiaalikierrätyksen lisäämiseksi ja kaatopaikkasijoituksen vähentämiseksi hallitus päätti 6.5.2015 mekaanisen lajittelulaitoksen (LATE-laitos) investoinnin käynnistämisestä. Samalla päätettiin uusien sosiaalitulojen ja konehuoltotilojen investoinnista. Sosiaali- ja konehuoltotilat otettiin käyttöön kesällä 2016. Mekaanisen lajittelulaitoksen koekäyttö alkoi kesällä 2016. Laitokselle tulevaa jättemäärää hallitaan mm. yhteistyösopimuksella Kiertokapula Oy:n kanssa. Kiertokapulajätteen lavajätteet käsitellään 1.3.2017 alkaen lajittelulaitoksessa ja vastaavasti kaatopaikkakelpoiset laitosrejektit on mahdollista loppusijoittaa Kiertokapulajätteen kaatopaikalle Hämeenlinnaan.

Vuoden 2016 alusta tuli voimaan orgaanisen jätteen kaatopaikkakielto. PHJ on varautunut kieltoon jo usean vuoden ajan mm. ohjaamalla jätteitä muuhun käsittelyyn. Myös mekaanisen lajittelulaitoksen rakentaminen on osa varautumista. PHJ haki Etelä-Suomen AVI:lta poikkeuslupaa sijoittaa orgaanista ainesta sisältävää jätettä kaatopaikalle vuoden 2016 loppuun. Poikkeuslupa saatiin

PÄIJÄT-HÄMEEN JÄTEHUOLTO OY
Y-tunnus 0937458-6

21.1.2016. Kaatopaikalle sijoitettiin jätettä v. 2016 yhteensä 15 824 t, 27 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vuodelle 2017 saatiin 21.12.2016 poikkeuslupa sijoittaa orgaanista jätettä kaatopaikalle 30.6.2017 saakka, koska uusi lajittelulaitos on vasta koekäyttövaiheessa.

Kujalan jätekeskuksen vuodesta 2012 vireillä ollut ympäristöluvan tarkistuspäätös saatiin 17.11.2016. Tarkistuspäätöksessä vahvistettiin mm. haetut uudet käsittely- ja varastointimäärät sekä laitoksien toiminta-ajat.

Arvio taloudellisesta asemasta ja tuloksesta

Yhtiön liikevaihto oli 15,7 M€, joka oli 9,3 % enemmän kuin edellisenä vuotena. Liikevaihdon kasvu johtui ekomaksun korotuksesta ja vastaanotettujen jätemäärien kasvusta. Ekomaksun korotus kohdennettiin suljettujen kaatopaikkojen jälkihoitokuluihin.

Kaatopaikkojen jälkihoitovarausta tehtiin 0,9 M€ ja purettiin 0,4 M€. Varaus ei ole verotuksessa vähennyskelpoinen erä.

Liikevaihto sisältää 0,8 M€ valtiolle tilitettävää jäteveroa (0,9 M€ v. 2015).

Tilikauden voitto oli 0,562 M€ (0,518 M€ v. 2015).

Käyttöomaisuusinvestointien määrä oli 7,2 M€ (4,7 M€ v. 2015). Merkittävin investointi oli mekaanisen lajittelulaitoksen sekä sosiaali- ja konehuoltotilojen rakentaminen. Sosiaali- ja konehuoltotilat valmistuivat vuoden 2016 aikana. Mekaaninen lajittelulaitos on koekäyttövaiheessa eikä sitä vastaanotettu vuoden 2016 aikana.

Yhtiöllä oli tilikauden päättyessä korollista vierasta pääomaa yhteensä 19,5 M€ (12,3 M€ v. 2015) Lahden kaupungilta.

Tunnusluvut liiketoiminnasta sekä taloudellisesta asemasta ja tuloksesta

	2016	2015	2014	2013
liikevaihto €	15 722 820	14 379 522	13 534 013	14 417 802
liikevoitto tai -tappio	607 346	572 623	-20 638	55 499
liikevoitto /- tappio %	3,9 %	4,0 %	- 0,2 %	0,4 %
oman pääoman tuotto %	6,3 %	10,5 %	- 5,0 %	-1,3 %
omavaraisuusaste %	15,3 %	19,7 %	23,2 %	24,9 %

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä, merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Liikevaihdoksi vuodelle 2017 on budjetoitu 15,8 M€. Liiketulokseksi on budjetoitu hiukan vuoden 2016 tulosta enemmän, 0,8 M€. Uuden lajittelulaitoksen käyttöönottoon liittyy kuitenkin toiminnallisia riskejä.

Tärkeimmät yhtiön liiketoimintariskit liittyvät lainsäädännön muutoksiin. Uusi hankintalaki tuli voimaan 1.1.2017. Laki rajoittaa merkittävästi kuntien sidosyksiköiden toimintaa markkinoilla. Vuonna 2017 myynti markkinoille voi olla 15 % liikevaihdosta, mikä mahdollistaa PHJ:n vuoden 2016 ulosmyynnin tason. Vuonna 2018 markkinaehtoisen myynnin raja tippuu 10 %:iin, mikä aiheuttaa muutoksia PHJ:n toimintaan. Samanaikaisesti on vireillä myös jätelain mahdollinen muutos, jonka

PÄIJÄT-HÄMEEN JÄTEHUOLTO OY
Y-tunnus 0937458-6

mukaan kunnan vastuuta rajataan vain asumisessa syntyvään jätteeseen. Mikäli kunnan vastuun rajausta toteutuu, mahdollisuutta palvella elinkeinoelämää joudutaan rajoittamaan nykyisestä.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

PHJ on mukana jätealan yhteisissä tutkimus- ja kehitysprojekteissa, kuten jätelaitosyhdistyksen kautta organisoiduissa kehitysprojekteissa.

PHJ käynnisti keväällä 2015 yhdessä Lahden seudun Kehitys Ladec Oy:n kanssa TEKES-rahoitteen hankkeen Kujalan energiaomavaraisuudesta. Hanke valmistuu keväällä 2017.

Tulevaisuuden aluetarpeita varten PHJ on osallistunut yhdessä Nastolan kunnan, Lahti Energian, Lahden seudun Kuntatekniikan (LSKT), Labion ja Ladecin kanssa Nastolan kierrätyspuiston YVA-selvitykseen. YVA selostus valmistui tammikuussa 2016.

Tutkimus- ja kehitystoiminnan kulujen osuus yhtiön liikevaihdosta, %

2016	2015	2014	2013
1,3	1,5	1,6	0,9

Tunnusluvut ja muut tiedot henkilöstöstä

	2016	2015	2014	2013
henkilöstön määrä, kokonaistyöllistyvyys henkilötyövuosina	36,5	36,3	37,0	36,8
palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma, euroa	1 887 524	1 749 389	1 752 381	1 712 650

Selvitys henkilökunnan ja johdon palkitsemisesta

PHJ:n koko henkilökunnalle on käytössä tulospalkkiojärjestelmä, jossa myös toimitusjohtaja ja muu johtoryhmä ovat mukana. Tulospalkkiota maksetaan yhtiön strategiaan perustuvien konkreettisten tavoitteiden toteutumisen perusteella. Järjestelmän periaatteista ja palkkioiden maksamisesta päättää yhtiön hallitus. Tulospalkkio maksetaan saman suuruisena kaikille ottaen huomioon poissäätö. Tulospalkkiokriteereitä tarkistettiin v. 2015.

Toimitusjohtajalle ja muulle johtoryhmälle maksetaan lisäksi kannustepalkkiota uusien palvelutuotteiden kolmen (3) ensimmäisen vuoden tuloksesta. Jos uusi palvelutuote "jää eloon" ja on kannattava, siitä palkitaan. Palkkioperuste on johdettu yhtiön strategisesta tavoitteesta hyödyntää jätehuolto-osaamista liiketoiminnan kasvattamisessa. Hallitus päättää kannustepalkkiojärjestelmässä mukana olevat uudet palvelutuotteet ja päättää palkkion maksamisesta. Henkilökohtaisen kannustepalkkion maksimimäärä on 15 000 euroa/vuosi/palvelutuote/henkilö. Kannustepalkkio otettiin käyttöön v. 2012.

Palkat ja palkkiot on eritelty henkilöstöä koskevissa liitetiedoissa.

PÄIJÄT-HÄMEEN JÄTEHUOLTO OY
Y-tunnus 0937458-6

Ympäristöriskien hallinta ja ympäristövastuut

Yhtiöllä on käytössä v. 2007 sertifioitu toimintajärjestelmä, joka sisältää laadunhallinnan sekä ympäristö- ja turvallisuusasiat. Uusintasertifioinnit on tehty vuosina 2010 ja 2013 ja 2016.

Yhtiö on varautunut jätelain ja ympäristölupien mukaisiin kaatopaikkojen jälkihoitovelvoitteisiin tekemällä vuosittain kirjanpidossa pakollisen jälkihoitovaruksen. Varauksen muutokset on eritelty taseen liitetiedoissa. Jälkihoitokulut muodostuvat pääosin Lahden Kujalan suljetun sekä käytössä olevan kaatopaikan laskennallisista lopettamiskuluista ja vesienkäsittely- ja tarkkailukuluista. Lisäksi Heinolan ja Hollolan suljettujen kaatopaikkojen vesienkäsittely- ja tarkkailukulut katetaan varauksesta. Vastuiden suuruus on vuoteen 2025 n. 6,0 M€. Jälkihoitovarausten käyttösuunnitelmat ja varauksen riittävyys tarkistetaan vuosittain.

Kujalan jätekeskuksen uuden ympäristöluvan mukainen 5 000 000 euron vakuus on otettu pankkitakauksena Nordea pankista.

Hallituksen esitys yhtiön tilikauden voittoa koskeviksi toimenpiteiksi

Voitonjakokelpoiset varat tilinpäätöksessä ovat 2 344 218,90 euroa, josta tilikauden voitto on 562 294,45 euroa. Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia eikä myöskään OYL:n 13.2 §:ssä tarkoitettu maksukykyisyydesti vaikuta voitonjakokelpoisten varojen määrään. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkona jaetaan voitonjakokelpoista varoista 933,00 euroa osakkeelle eli yhteensä 250 044,00 euroa ja vapaaseen omaan pääomaan jätetään 2 094 174,90 euroa.

Osakkeiden määrä ja yhtiöjärjestyksen määräykset

	2016	2015	2014	2013
osakkeiden määrä, kpl (1 ääni/osake)	268	268	268	268

Yhtiön osakkeita rasittavat yhtiöjärjestyksen mukaiset suostumus- ja lunastuslausekkeet.

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
LIIKEVAIHTO	15 723 819,97	14 379 522,46
Liiketoiminnan muut tuotot	589 521,54	498 081,65
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-607 841,05	-332 785,33
Aineet, tarvikkeet ja tavarat yhteensä	-607 841,05	-332 785,33
Ulkoiset palvelut	-7 841 794,62	-7 406 992,48
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-8 449 635,67	-7 739 777,81
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 887 524,18	-1 749 389,37
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-347 259,84	-334 114,48
Muut henkilösivukulut	-96 616,34	-69 421,43
Henkilösivukulut yhteensä	-443 876,18	-403 535,91
Henkilöstökulut yhteensä	-2 331 400,36	-2 152 925,28
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 764 405,64	-1 676 025,72
Liiketoiminnan muut kulut	-3 160 553,50	-2 736 252,45
LIIKEVOITTO	607 346,34	572 622,85
Rahoitustuotot ja -kulut		
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Muilta	910,00	780,00
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	3,43	9,25
Muilta	188 019,27	147 116,11
Muut korko- ja rahoitustuotot yhteensä	188 022,70	147 125,36
Korkokulut ja muut rahoituskulut		
Saman konsernin yrityksille	-164 241,81	-121 942,10
Muille	-4 712,03	-504,86
Korkokulut ja muut rahoituskulut yhteensä	-168 953,84	-122 446,96
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	19 978,86	25 458,40
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	627 325,20	598 081,25
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	278 136,12	62 018,20
Tuloverot	-343 166,87	-142 248,60
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	562 294,45	517 850,85

TASE

31.12.2016

31.12.2015

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

0,00

388,47

Muut pitkävaikutteiset menot

6 318,26

5 381,85

Aineettomat hyödykkeet yhteensä

6 318,26

5 770,32

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

77 827,22

46 946,36

Rakennukset ja rakennelmat

7 463 471,74

6 297 135,48

Koneet ja kalusto

1 946 996,73

2 366 615,67

Muut aineelliset hyödykkeet

1 235 226,72

1 651 763,38

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

9 094 727,55

3 993 028,75

Aineelliset hyödykkeet yhteensä

19 818 249,96

14 355 489,64

Sijoitukset

Osuudet omistusyhteisyrityksissä

1 000 000,00

1 000 000,00

Saamiset omistusyhteisyrityksiltä

4 742 769,22

4 742 769,22

Muut osakkeet ja osuudet

8 081,09

8 081,09

Muut saamiset

160 250,00

98 810,00

Sijoitukset yhteensä

5 911 100,31

5 849 660,31

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ

25 735 668,53

20 210 920,27

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Pitkäaikaiset saamiset

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

20 000,00

20 000,00

Pitkäaikaiset saamiset yhteensä

20 000,00

20 000,00

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

1 317 079,03

1 155 217,04

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

2 628 224,71

131 873,41

Saamiset omistusyhteisyrityksiltä

91 735,51

549 950,67

Muut saamiset

150 615,06

292 309,26

Siirtosaamiset

30 923,97

105 207,75

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä

4 218 578,28

2 234 558,13

Rahat ja pankkisaamiset

164 954,80

168 881,28

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ

4 403 533,08

2 423 439,41

VASTAAVAA YHTEENSÄ

30 139 201,61

22 634 359,68

TASE

31.12.2016

31.12.2015

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Osakepääoma	1 876 000,00	1 876 000,00
Vararahasto (oy)	284 402,08	284 402,08
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	1 781 924,45	1 504 201,60
Tilikauden voitto (tappio)	562 294,45	517 850,85
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	4 504 620,98	4 182 454,53

TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

Poistoero	144 425,03	422 561,15
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ YHTEENSÄ	144 425,03	422 561,15

PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset	3 101 201,78	2 259 535,13
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ	3 101 201,78	2 259 535,13

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat saman konsernin yrityksille	18 256 405,00	11 508 669,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	18 256 405,00	11 508 669,00

Lyhytaikainen vieras pääoma

Lainat rahoituslaitoksilta		
Saadut ennakot	809,64	1 791,65
Ostovelat	1 077 963,56	1 442 649,72
Velat saman konsernin yrityksille	1 410 485,06	1 693 924,22
Velat omistusyhteisyriyksille	185 555,03	237 176,16
Muut velat	653 417,16	264 958,89
Siirtovelat	804 318,37	620 639,23
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	4 132 548,82	4 261 139,87

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

22 388 953,82

15 769 808,87

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

30 139 201,61

22 634 359,68

RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2016	1.1.-31.12.2015
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto/Tappio ennen satunnaisia eriä	627 325,20	598 081,25
Tuotot ja kulut joihin ei liity maksutapahtumaa:		
Suunnitelman mukaiset poistot	1 764 405,64	1 676 025,72
Siirtyvien palkkojen lisäys (+) ja vähennys(-)	95 287,30	56 597,16
Pakollisten varausten lisäys (+) ja vähennys (-)	841 666,65	5 924,57
Muut oikaisut:		
Rahoitus tuotot(-) ja kulut(+)	-19 978,86	-25 458,40
Käyttöomaisuuden myyntivoitot(-) ja -tappiot(+)	-12 490,16	-20 419,35
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	3 296 215,77	2 290 750,95
Käyttöpääoman muutos:		
Konsernitilisaamisen lisäys(-) ja vähennys(+)	-2 217 443,47	0,00
Konsernitilivelan lisäys (+) ja vähennys (-)	-727 966,94	572 177,83
Pitkäaikaisten korottomien saamisten lis. (-)/väh.(+)	0,00	-5 000,00
Lyhytaikaisten korottomien saamisten lis.(-)/väh.(+)	-225 219,01	-162 199,74
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lis.(+)/väh.(-)	342 216,91	183 198,03
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	467 803,26	2 878 927,07
Saadut osingot	910,00	780,00
Maksetut korot	-152 842,84	-119 796,85
Saadut korot liiketoiminnasta	9 485,96	17 710,26
Maksetut välittömät verot	-219 053,28	-275 223,49
Saadut ennakonpalautukset	105 535,21	0,00
Liiketoiminnan rahavirta (A)	211 838,31	2 502 396,99
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-7 634 627,63	-4 296 589,64
Aineellisten hyödykkeiden luovutustulot	32 190,16	104 779,35
Investoinnit muihin sijoituksiin	-61 440,00	0,00
Myönnettyt lainat	0,00	-1 680 000,00
Lainasaamisten takaisinmaksut	437 230,78	0,00
Saadut korot investoinneista	151 572,18	128 961,59
Investointien rahavirta (B)	-7 075 074,51	-5 742 848,70
Rahoituksen rahavirta		
Lyhytaikaisten lainojen nostot	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen nostot	8 000 000,00	3 680 000,00
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-829 666,00	-661 666,00
Maksetut osingot	-240 128,00	-240 128,00
Rahoituksen rahavirta (C)	6 930 206,00	2 778 206,00
Rahavarojen muutos (A+B+C)	66 969,80	-462 245,71
Rahavarat tilikauden alussa	97 985,00	560 230,71
Rahavarat tilikauden lopussa	164 954,80	97 985,00

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät

Yhtiön pysyviin vastaaviin merkityt aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on arvostettu suunnitelmapoistoin ja avustuksin vähennettyyn hankintamenoonsa.

Saamisiin merkityt myynti-, laina- ja muut saamiset on arvostettu nimellisarvoonsa tai tätä alhaisempaan todennäköiseen arvoonsa. Velat on arvostettu nimellisarvoonsa.

Jätelain 44 §:n mukaisen kirjanpidon eriyttämisen yleiset periaatteet

Kirjanpidon eriyttämisessä pyritään noudattamaan aiheuttamisperiaatetta toiminnan tuloksen jakamisessa kunnan vastuulla olevaan ja markkinaehtoiseen jätehuoltoon.

1. Käsittely- ym. maksujen ja tulojen sekä myyntitulojen (palveluiden myynti, ulosmyynti) jakoperusteena on käytetty sisään tulevia jätemääriä / liikevaihtoa / liiketoiminnan muita tuottoja
2. Toiminnan kustannusten jakoperusteet
 - Kustannukset on mahdollisuuksien mukaan kohdistettu suoraan joko lakisääteiseen tai markkinaehtoiseen toimintaan
 - Yhteiset käsittelykustannukset on jaettu käsittelyyn tulevien jätemäärien alkuperän mukaisesti
 - Muut yhteiset kustannukset (hallinnon ym. vastaavien toimintojen kustannukset) on jaettu yhtiön lakisääteisen ja markkinaehtoisen toiminnan liikevaihdon mukaisessa suhteessa
3. Rahoitustuotot ja -kulut
 - on mahdollisuuksien mukaan kohdistettu suoraan joko lakisääteiseen tai markkinaehtoiseen toimintaan
 - muut on jaettu yhtiön lakisääteisen ja markkinaehtoisen toiminnan liikevaihdon suhteessa
4. Tilinpäätössiirrot on jaettu yhtiön lakisääteisen ja markkinaehtoisen toiminnan liikevaihdon suhteessa
5. Tuloverot on jaettu yhtiön lakisääteisen ja markkinaehtoisen toiminnan verotettavan tulon suhteessa

Jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Suunnitelman mukaisten poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Kujalan uusi kaatopaikka poistetaan täyttöasteen mukaisesti, muut suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina hyödykkeiden arvioidun taloudellisen käyttöiän perusteella. Poistot on tehty hyödykkeen käyttöönottokuukaudesta alkaen.

Poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit ovat:

Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmat	3-5 v	33,33 - 20 %
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat		
Konehalli, vaakarakennus, jäteasema Pilleri	20 v	5 %
Murskauslaitos MURRE	20 v	5 %
Kujalan käsittelykentät	8 v	12,50 %
Kujalan toimistorakennus	30 v	3,34 %
Lajitteluterminaali LATE	30 v	3,34 %
Nestemäisten jätteiden käsittelylaitos	15 v	6,67 %
Käsittelyhalli	15 v	6,67 %
Jäteasemien rakennukset	10-15 v	10 - 6,67 %
Rakennusten tekniset laitteet	5-10 v	20 - 10 %
Vaakakatokset	20 v	5 %
Rakennelmat	5-10 v	20 - 10 %
Koneet ja kalusto		
Koneet ja kalusto	3-10 v	33,33 - 10 %
Muut aineelliset hyödykkeet		
Pintarakenteet ja asfaltoinnit	8 v	12,50 %
Kaasunkeräysjärjestelmä	10 v	10 %
Jäteasemien vastaanottoalueet	15 v	6,67 %
Kujalan uusi kaatopaikka	täyttöasteen mukaan	
Vesien johtamisjärjestelmä ja tasausaltaat	20v	5 %
Vesienhallintajärjestelmä	10v	10 %
Muut aineelliset hyödykkeet ja rakenteet	5-10v	20 - 10 %
Maisemapenger	30v	3,34 %

Tutkimus- ja kehittämismenot

Kehitystoiminnan kulut on kirjattu vuosikuluiksi niiden syntymisvuonna.

Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Tilikaudella 1.1. - 31.12.2016 tehdyn verotuksen oikaisun seurauksena yhtiön verotusta oikaistiin ja yhtiölle palautettiin edellisille tilikausille kohdistuneita veroja yhteensä 70 896,28 euroa. Verot on kirjattu edellisten tilikausien voitto/tappio -tiliä hyvittäen. Vastaava muutos on tehty myös vertailutaseeseen tilikaudella 1.1. - 31.12.2015.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Tiedot ilmenevät kohdasta Jaksotusperiaatteet ja menetelmät.

Tuloslaskelmaan sisältyvät pakollisten varausten muutokset ja jäteverokulut

	2016	2015
Ulkopuoliset palvelut		
Jälkihoitovarausten muutos	-493 554,65	-445 353,57
Käsittelyvarausten muutos	-348 112,00	439 429,00
Liiketoiminnan muut kulut		
Jäteverokulut	-846 320,00	-891 895,00

Pakollisten varausten käsittely on esitetty taseen liitetiedoissa. Jätteenkäsittelymaksuihin sisältyvät jäteverolain mukaiset vero-osuudet on kirjattu liikevaihtoon. Maksettavat jäteverot on kirjattu liiketoiminnan muihin kuluihin. Vero tilitetään jälkikäteen 3kk:n jaksoissa vastaanotetun kaatopaikalle sijoitetun jätemäärän mukaisesti. Jätevero oli tilikaudella 70 euroa /tonni kaatopaikalle sijoitettavaa jäteverollista jätettä.

Tuloslaskelman rahoitustuotot ja -kulut

	2016	2015
Osinkotuotot	910,00	780,00
Korkotuotot	186 866,36	134 371,58
Rahoitustuotot	1 156,34	12 753,78
Korkokulut	-165 361,14	-122 446,96
Rahoituskulut	-3 592,70	0,00
Yhteensä	19 978,86	25 458,40

Lakisääteisen ja markkinaehtoisen toiminnan erittely

Lakisääteinen toiminta	2016	2015
Tuotot	14 164 306,73	12 796 569,06
Kulut	13 554 968,74	12 494 485,53
Tulos	609 337,99	302 083,53
Markkinaehtoinen toiminta	2016	2015
Tuotot	2 337 967,48	2 228 940,41
Kulut	2 385 011,02	2 013 173,09
Tulos	-47 043,54	215 767,32

TASEEN LIITETIEDOT

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2016	2015
Palomatic Oy / MURRE vesivahinkokorjaukset		43 214,82
Tekes 1036/31/2015 tukiosuus 3.5.-31.10.2015		7 946,00
Verojaksotus 2015		28 676,11
Työterveyshuollon kustannusten Kelakorvaus	6 760,12	6 394,45
YTE yritysveltoinen terminaali maksatushakemus 1.7.-31.12.2016	10 084,89	
Muut	13 532,54	18 587,46
Siirtosaamiset 31.12.	30 377,55	104 818,84

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut
Kirjanpitoarvo 1.1.	5 770,32	0,00
Hankintameno 1.1.	147 104,09	0,00
Lisäykset tilikauden aikana	4 100,00	-
Vähennykset tilikauden aikana	-	-
Hankintameno 31.12.	151 204,09	0,00
Kertyneet sm-poistot 1.1.	141 333,77	-
Vähennyksiin kohdistuneet poistot	-	-
Tilikauden poistot	3 552,06	-
Kertyneet sm-poistot 31.12.	144 885,83	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	6 318,26	0,00
Poistoero 1.1.	1 517,52	
Poistoeron muutos 1.1.-31.12.	158,21	
Poistoero 31.12.	1 675,73	
Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesi-alueet liittymismaksut	Rakennukset ja rakennelmat
Kirjanpitoarvo 1.1.	46 946,36	6 297 135,48
Hankintameno 1.1.	46 946,36	13 214 507,34
Lisäykset tilikauden aikana	30 880,86	975 025,27
Siirto erien välillä	-	848 658,57
Vähennykset tilikauden aikana	-	-
Hankintameno 31.12.	77 827,22	15 038 191,18
Kertyneet sm-poistot 1.1.	-	6 917 371,86
Vähennyksiin kohdistuneet poistot	-	-
Tilikauden poistot	-	657 347,58
Kertyneet sm-poistot 31.12.	-	7 574 719,44
Kirjanpitoarvo 31.12.	77 827,22	7 463 471,74
Poistoero 1.1.	-	92 116,26
Poistoeron muutos 1.1.-31.12.	-	25 335,48
Poistoero 31.12.	-	117 451,74

	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 366 615,67	1 651 763,38	
Hankintameno 1.1.	5 976 861,24	4 741 327,61	
Lisäykset tilikauden aikana	91 531,94	127 849,16	
Siirto erien välillä	47 969,30	-	
Vähennykset tilikauden aikana	-46 997,20	-	
Hankintameno 31.12.	6 069 365,28	4 869 176,77	
Kertyneet sm-poistot 1.1.	3 610 245,57	3 089 564,23	
Vähennyksiin kohdistuneet poistot	46 997,20	-	
Tilikauden poistot	559 120,18	544 385,82	
Kertyneet sm-poistot 31.12.	4 122 368,55	3 633 950,05	
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 946 996,73	1 235 226,72	
Poistoero 1.1.	462 717,87	-133 790,50	
Poistoeron muutos 1.1.-31.12.	-39 255,41	-264 374,40	
Poistoero 31.12.	423 462,46	-398 164,90	
	Ennakkomaksut	Keskeneräiset han- kinnat	YHTEENSÄ
Kirjanpitoarvo 1.1.	0,00	3 993 028,75	14 361 259,96
Hankintameno 1.1.	0,00	3 993 028,75	28 119 775,39
Lisäykset tilikauden aikana	-	5 983 168,04	7 212 555,27
Siirto erien välillä	-	-881 469,24	15 158,63
Vähennykset tilikauden aikana	-	-	-46 997,20
Hankintameno 31.12.	0,00	9 094 727,55	35 300 492,09
Kertyneet sm-poistot 1.1.	-	-	13 758 515,43
Vähennyksiin kohdistuneet poistot	-	-	46 997,20
Tilikauden poistot	-	-	1 764 405,64
Kertyneet sm-poistot 31.12.	-	-	15 475 923,87
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	9 094 727,55	19 824 568,22
Poistoero 1.1.			422 561,15
Poistoeron muutos 1.1.-31.12.			-278 136,12
Poistoero 31.12.			144 425,03

Erittely rahat ja pankkisaamiset -erän muutoksista

	2016	2015
Rahat ja pankkisaamiset	164 954,80	97 985,00
Edellisiin tilikausiin kohdistuvat oikaisut		70 896,28
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	164 954,80	168 881,28

Erittely oman pääoman muutoksista

	2016	2015
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	1 876 000,00	1 876 000,00
Osakepääoma 31.12.	1 876 000,00	1 876 000,00
Vararahasto 1.1.	284 402,08	284 402,08
Vararahasto 31.12.	284 402,08	284 402,08
Sidottu oma pääoma yhteensä	2 160 402,08	2 160 402,08
Vapaa oma pääoma		
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	1 951 156,17	1 673 433,32
Osingonjako	-240 128,00	-240 128,00
Edellisiin tilikausiin kohdistuvat oikaisut	70 896,28	
Tilikauden voitto	562 294,45	517 850,85
Vapaa oma pääoma yhteensä = voitonjakokelpoiset varat	2 344 218,90	1 951 156,17
Oma pääoma yhteensä	4 504 620,98	4 111 558,25

Yli 5 vuoden päästä erääntyvä vieras pääoma

	2016	2015
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat saman konsernin yrityksille	12 108 685,00	7 671 487,00

Pakolliset varaukset

	2016	2015
Jälkihoitovaraus tilikauden alussa	1 972 640,13	1 527 286,56
Varauksen lisäys tilikaudella	916 603,04	830 173,65
Varauksen käyttö tilikauden aikana	-423 048,39	-384 820,08
Jälkihoitovaraus tilikauden lopussa	2 466 194,78	1 972 640,13

Ympäristöluvan mukaisia jälkihoitovelvoitteita vastaava varaus kirjataan vuosittain pakollisena varauksena. Ekomaksusta on kirjattu jälkihoitovarausta 0,350 M€, kaatopaikalle sijoitetuista jätteistä 0,332 M€ euroa, Latelle vastaanotetuista jätteistä 0,231 M€ sekä Hollolan maanvastaanottoalueen vastaanottomaksuista 0,003 M€. Kirjaukset perustuvat laskennallisiin vastuisiin. Toteutetut jälkihoitokulut katetaan varauksesta. Jälkihoitovaraus on verotuksessa vähennyskelpoton erä. Jälkihoidon lisäksi yhtiöllä on kaatopaikoille sulkemisen jälkeen 30 vuoden seurantavelvoite.

	2016	2015
Käsittelyvaraus tilikauden alussa	286 895,00	726 324,00
Varauksen muutos tilikaudella	348 112,00	-439 429,00
Käsittelyvaraus tilikauden lopussa	635 007,00	286 895,00

Käsittelyvarauksena on kirjattu vastaanotettujen, mutta vielä käsittelemättä olevien pilaantuneiden maiden, betonien ja muiden jätteiden käsittelyvastuita vastaava kuluera. Käsittelyvaraus on verotuksessa vähennyskelvoton erä.

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2016	2015
Palkat sosiaalikuluihin	578 464,64	483 177,34
Lemminkäinen Infra Oy Stabilointi pidätys urakka-summasta		42 972,18
Posti Oy / Lokki-kalenterin jakelu		26 443,06
Uniprint As / Lokki-kalenterin painatus		18 393,00
Sandvik Mining and Construction Oy / MURRE huolto		11 824,00
Kymenlaakson Jäte Oy / KSHR tasaus 2015		9 383,28
Jätevero jälkiverot vuosilta 2013-2014		6 150,00
Tuloverot	130 076,41	
Muut	95 777,32	22 296,37
Siirtovelat 31.12.	804 318,37	620 639,23

KONSERNITIEDOT

Konsernin tiedot

Yhtiö kuuluu tytäryhtiönä Lahden kaupunkikonserniin. Lahden kaupungin omistusosuus yhtiöstä 31.12.2016 oli 58,6 %. Lahden kaupungin konsernitilinpäätös on saatavissa kaupunginkansliasta, os. Harjukatu 31, 15100 Lahti.

Omistusyhteisytykset

LABIO Oy kotipaikka Lahti, Y-tunnus 1860042-6. PHJ:n omistusosuus 40 %. LABIO Oy:n emoyhtiö on Lahti Aqua Oy, joka kuuluu Lahden kaupunkikonserniin. Yhtiön tilikausi päättyi 31.12.2016. Tilikauden tappio oli -305 739,93 euroa.

Yhtiö on 26.6.2013 myöntänyt osakeyhtiölain 12 luvun mukaisen 1 200 000,00 euron pääomallain LABIO Oy:lle, jolloin pääoman ja koron maksamisesta ei anneta vakuutta. Laina-aika on 15 vuotta. Lainan pääomaa lyhennetään ja korkoa maksetaan osakeyhtiölain 12 luvussa asetetuksi rajoituksin. Mikäli korkoa ei voida maksaa tai sitä maksetaan vain osittain, siirtyy maksamaton korko seuraavaan maksun edellytykset täyttämään eräpäivään. Pääomallainasta ei ole saatu vakuutta. Lainan korko on 5,047 %. Kokonaiskorko on voimassa velan nostopäivästä 10 vuoden korkojakson loppuun asti. Velkaa lyhennetään puolivuositain ja ensimmäisen kerran 30.5.2016 mikäli yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomallainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudemman tilinpäätökseen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.

Yhtiö on 30.12.2015 myöntänyt osakeyhtiölain 12 luvun mukaisen 1 680 000,00 euron pääomallainan LABIO Oy:lle, jolloin pääoman ja koron maksamisesta ei anneta vakuutta. Laina-aika on 10 vuotta. Lainan pääomaa lyhennetään ja korkoa maksetaan osakeyhtiölain 12 luvussa asetetuilla rajoituksilla. Mikäli korkoa ei voida maksaa tai sitä maksetaan vain osittain, siirtyy maksamaton korko seuraavaan maksun edellytykset täyttämään eräpäivään. Pääomallainasta ei ole saatu vakuutta. Lainan korko on 3,244 %. Kokonaiskorko on voimassa velan nostopäivästä 5 vuoden korkojakson loppuun asti. Velkaa lyhennetään puolivuositain ja ensimmäisen kerran 29.2.2016 mikäli yhtiön vapaan oman pääoman ja kaikkien pääomallainojen määrä maksuhetkellä ylittää yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistettavan tai sitä uudemman tilinpäätöksen sisältyvän taseen mukaisen tappion määrän.

Lainasaamisten erittely

Saamiset konsernin yhteisöiltä ja omistusyhteisyrityksiltä

Sijoitukset	2016	2015
Lainasaaminen LABIO Oy	2 123 076,92	2 300 000,00
Pääomallainasaaminen LABIO Oy	2 619 692,30	2 880 000,00
Yhteensä	4 742 769,22	5 180 000,00

Saamisten erittely

Saamiset konsernin yhteisöiltä ja omistusyhteisyrityksiltä

Pitkäaikaiset	2016	2015
Lainasaamiset	20 000,00	20 000,00
Lyhytaikaiset	2016	2015
Myyntisaamiset	410 777,54	131 871,11
Konsernitilisaaminen	2 217 443,47	
Siirtosaamiset	3,70	2,30
Myyntisaamiset LABIO Oy	65 002,88	112 568,50
Siirtosaamiset LABIO Oy	26 732,63	151,39
Yhteensä	2 719 960,22	701 824,08

Velkojen erittely

Velat konsernin yhteisöille ja omistusyhteisyrityksille

Pitkäaikaiset	2016	2015
Lainat rahoituslaitoksilta	18 256 405,00	11 508 669,00
Lyhytaikaiset	2016	2015
Lainat rahoituslaitoksilta	1 252 264,00	829 666,00
Ostovelat	139 459,95	133 641,17
Konsernitilivelat	0,00	727 966,94
Siirtovelat	18 761,11	2 650,11
Ostovelat LABIO Oy	185 555,03	237 176,16
Yhteensä	19 852 445,09	13 439 769,38

Yhtiökokouksessa 24.5.2000 hyväksytyn Lahden kaupungin konserniohjeen mukaisesti yhtiö on hallituksen päätöksellä 12.4.2001 liittynyt Lahden kaupungin konsernipankin käyttäjäksi. Yhtiön käyttöoikeustilin kulloinenkin saldo on konsernitilisaamista tai konsernitilivelkaa konsernitilinomistajalta eli Lahden kaupungilta.

TULOVEROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT

	2016	2015
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset		
Pakollisista varauksista	620 240,36	451 907,03
Kirjaamattomat laskennalliset verovelat		
Tilinpäätössiirtojen kertymästä	28 885,01	84 512,23

VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET
Vakuustalletukset

Yhtiö on asettanut omia konsernipankille tehtyjä talletuksia sitoumuksiensa vakuudeksi. Vakuustalletukset on esitetty taseessa lainasaamisissa saman konsernin yritysiltä.

	2016	2015
Heinolan kaupunki / Heinolan jäteaseman ympäristöluvan mukaiseksi vakuudeksi	10 000,00	10 000,00
Lahden seudun ympäristölautakunta / Hollolan jäteaseman ympäristöluvan mukaiseksi vakuudeksi	5 000,00	5 000,00
Lahden seudun ympäristölautakunta / Hollolan maankaatopaikan ympäristöluvan mukaiseksi vakuudeksi	5 000,00	5 000,00
Yhteensä	20 000,00	20 000,00

Leasingvastuut

	2016	2015
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	80 209,33	55 884,09
Myöhemmin maksettavat	146 330,65	57 556,89

Muut taloudelliset vastuut, joita ei ole merkitty taseeseen

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonnisäverovähennyksiä, mikäli kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 1 096 388,47 euroa ja viimeinen tarkistusvuosi on 2025.

Kujalan käytöstä poistetun kaatopaikan ns. Länsipään saneeraukseen käytetyn jätelasin jäteverollisuuteen liittyy erilainen näkemys verottajan kanssa. Asia on kesken ja siitä on annettu vastine. Vastuuseen liittyviä kirjauksia ei ole tehty tilinpäätökseen, koska niiden toteutumista ei pidetä todennäköisenä.

TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT

	2016	2015
Tilintarkastus	2 266,00	1 200,00
Todistukset ja lausunnot	0,00	1 300,00
Yhteensä	2 266,00	2 500,00

LIITETIEDOT HENKILÖSTÖSTÄ

Henkilöstön määrä (31.12.)

	2016	2015
Toimihenkilöt	15	14
Työntekijät	25	21
Yhteensä	40	35

Palkat, palkkiot ja luontaisedut

	2016	2015
Hallituksen jäsenille maksettujen palkkioiden määrä	14 625,00	13 342,50
Toimitusjohtajalle maksettujen palkkojen määrä	92 181,63	97 125,17
Toimitusjohtajalle tilikaudelta maksettavien tulos- ja kannustepalkkioiden määrä	14 322,00	6 833,00
Toimitusjohtajalle maksettujen luontaisetujen määrä (auto- ja puhelinetu)	9 370,00	240,00
Henkilöstölle maksettujen palkkojen määrä	1 615 482,66	1 599 496,96
Henkilöstölle tilikaudelta maksettavien tulospalkkioiden määrä	144 868,00	103 687,00
Henkilöstölle maksettujen luontaisetujen määrä (puhelin- ja autoetuja)	26 675,98	24 638,55

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Kirjanpitokirja	Säilytystapa
Tasekirja	Liimasidottuna kirjana
Tase-erittelyt	Liimasidottuna kirjana
Päiväkirjat	CD-levyllä
Pääkirjat	CD-levyllä

CD-levyjen aineisto on PDF-muodossa ja HTML-muodossa sisältäen lukuohjelmat MS Windows ympäristöön.

TOSITELAJIT JA TOSITTEIDEN SÄILYTYSTAPA

Tositelajit	Säilytystapa
Pkviennit	Paperitositteina
Tillote	CD-levyllä
Muistiotositteet	Paperitositteina
Käyttöomaisuuskirjanpito	Paperitositteina
Ostolaskut	CD-levyllä
Myyntilaskut	Sähköisessä arkistossa ja paperitositteina
Palkat	Paperitositteina
Liitetietotositteet	Paperitositteina

PHJ

PÄIJÄT-HÄMEEN JÄTEHUOLTO OY

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Lahdessa 22. päivänä helmikuuta 2017

Jussi Lanu
Hallituksen puheenjohtaja

Tuula Honkanen
toimitusjohtaja

Sinikka Lindgren

Harri Metsänen

Pekka Moilanen

Jouko Aartolahti

Markku Fabritius

Hannu Heikkilä

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Lappeenrannassa päivänä kuuta 2017

Pasi Waris, KHT